

Διεθνής Εταιρεία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη

SYNTHESIS

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Σκίτσο Τάκη Καλμούχου, 1929

Η αγωνία μου έγκειται σε τούτο: ακατάπαντα ν' αγωνιζόμαι της θέσης τούτης και της αντίθεσης να βρω τη Σύνθεση. Νίκος Καζαντζάκης, Αίγινα, 12/2/1944

№ 49 - Απρίλιος 2019

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

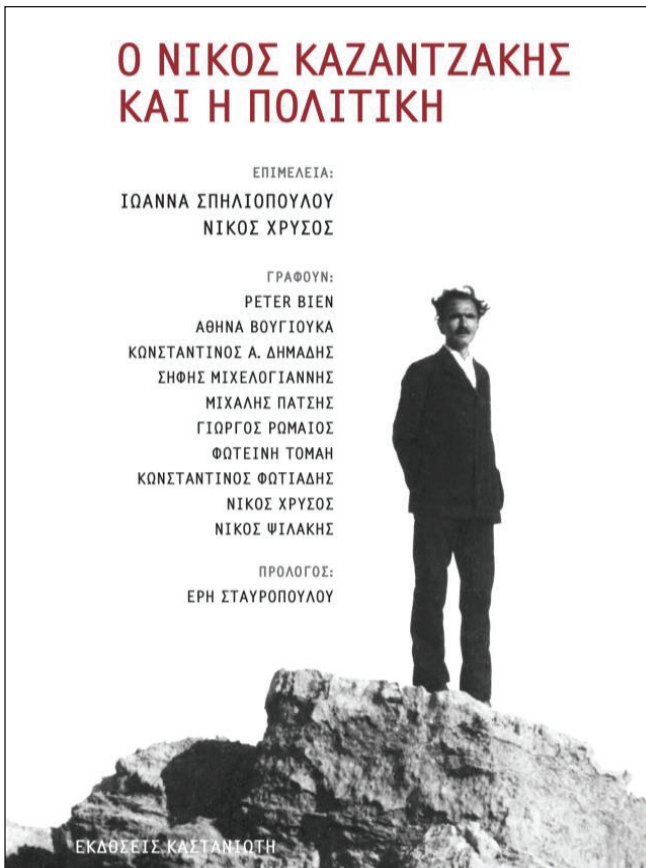
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Νέα δημοσίευση: *Ο Νίκος Καζαντζάκης και η Πολιτική*.
- Παρουσίαση ενός ανύπαρκτου έργου του Καζαντζάκη.
- Η επιθεώρηση *Le Regard crétois*.
- Δημοσιεύσεις.
- Πολιτιστικές διαδρομές «Καζαντζάκης-Ζορμπάς».
- Εκδηλώσεις.
- Νέοι υπεύθυνοι της ΔΕΦΝΚ.
- Κείμενα του Νίκου Καζαντζάκη.
- Τιμητική διάκριση.
- Δωρεές.
- Εις μνήμην.
- ΔΕΦΝΚ: επαφές.

Μάιος 2019

Δημοσίευση στην Αθήνα από τις Εκδόσεις Καστανιώτη σημαντικού συλλογικού τόμου με τίτλο

Ο ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στις 15 και 16 Φεβρουαρίου 2018, η ΔΕΦΝΚ διοργάνωσε στην Αθήνα, στο Μουσείο της Ακρόπολης, διεθνές συνέδριο με θέμα *Ο Νίκος Καζαντζάκης και η Πολιτική*. Αυτή η θεμελιώδης όψη της σκέψης και της ζωής του μεγάλου Κρητικού εξετάστηκε για πρώτη φορά με τη σοβαρότητα που της άρμοζε, μέσα από πρωτότυπες εισηγήσεις υψηλής ποιότητας. Το συνέδριο είχε τεθεί υπό την αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλου, ο οποίος παρενέβη με αξιοσημείωτη ομιλία. Τον ευχαριστούμε θερμά. Ευχαριστούμε επίσης τους εισηγητές (πανεπιστημιακούς, ερευνητές, διπλωμάτες και πολιτικούς) για τη συμμετοχή τους σε αυτό το συνέδριο, το οποίο χαρακτηρίστηκε ως «ιστορικό» από τον τύπο και το κοινό. Απευθύνουμε επίσης τις ευχαριστίες μας προς τις Εκδόσεις Καστανιώτη που δέχτηκαν να δημοσιεύσουν σε αυτόν τον συλλογικό τόμο όλες τις εισηγήσεις. Ελπίζουμε να μεταφραστεί και σε άλλες γλώσσες, διότι αποτελεί απαραίτητο εργαλείο μελέτης, καθώς και σημείο αναφοράς για όλους όσους ενδιαφέρονται για τη ζωή και το έργο του συγγραφέα μας.

Επιμελητές: η Ιωάννα Σπηλιοπούλου και ο Νίκος Χρυσός.

Πρόλογος της Έρης Σταυροπούλου.

Peter Bien: «Η αισχατολογική αισιοδοξία: η αμετάβλητη φιλοσοφία του Καζαντζάκη».

Αθηνά Βουγιούκα: «Ο Νίκος Καζαντζάκης και ο 'Τρίτος κόσμος'».

Κωνσταντίνος Α. Δημάδης: «Ο Νίκος Καζαντζάκης την εποχή του φασισμού».

Σήφης Μιχελογιάννης: «Η φιλοδοξία και η δύναμη της Πολιτικής στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Ελευθέριος Βενιζέλος και Νίκος Καζαντζάκης».

Μιχάλης Πάτσης: «Σχέσεις του Νίκου Καζαντζάκη με τον κομμουνισμό».

Γιώργος Ρωμαίος: «Η απέλαση του Νίκου Καζαντζάκη από την Αγγλία».

Φωτεινή Τομαή: «Οι ελληνικές αρχές και ο Νίκος Καζαντζάκης».

Κωνσταντίνος Φωτιάδης: «Ο Νίκος Καζαντζάκης και οι Έλληνες του Καυκάσου».

Νίκος Χρυσός: «Οι διανοούμενοι της Αριστεράς και ο Νίκος Καζαντζάκης».

Νίκος Ψιλάκης: «Ζω κι εγώ τον πόνο ολάκερο του Γένους... Ο Νίκος Καζαντζάκης από την περιπέτεια της Κατοχής στην κυβέρνηση Σοφούλη».

Αυτό το βιβλίο θα παρουσιαστεί στις παρακάτω πόλεις: Λευκωσία 17 Μαΐου, Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Ιανός, 23 Μαΐου, Σίφνος 27 Μαΐου, Λάρισα 29 Μαΐου, Τρίκαλα 30 Μαΐου, Άρτα 31 Μαΐου, Βόλος 3 Ιουνίου, Ηράκλειο 5 Ιουνίου, Άγιος Νικόλαος 6 Ιουνίου, Στούπα 9 Ιουνίου, Ρέθυμνο 11 Ιουνίου και Χανιά 12 Ιουνίου. Τον ερχόμενο Οκτώβριο θα παρουσιαστεί σε Αργίνο, Καρδίτσα και Έδεσσα. Ο Γιώργος Στασινάκης, η Πρόεδρος του Ελληνικού Τμήματος Ρουμπίνη Σμέρλα και ο υπεύθυνος της ΔΕΦΝΚ για τη Μεσηνία Ιωάννης Σόλαρης θα παραδώσουν στις 24 Μαΐου στον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας ένα αντίτυπο του βιβλίου, σε αναγνώριση της συμβολής του στην επιτυχία του συνεδρίου.

Απίστευτο

Αθήνα: το Μέγαρο Μουσικής παρουσίασε ένα ανύπαρκτο έργο του Καζαντζάκη!

Το φημισμένο Μέγαρο Μουσικής παρουσίασε επί δύο χρόνια, πέρυσι και εφέτος, με μεγάλη διαφημιστική καμπάνια, ένα έργο με τίτλο «Το φτερωτό άλογο» ως έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Ερευνήσαμε επισταμένως το θέμα και το συμπέρασμα είναι σαφές: κανείς, ούτε ο Καζαντζάκης, ούτε η σύζυγός του, ούτε ο Πρεβελάκης, ούτε οποιοσδήποτε άλλος ερευνητής δεν κάνει λόγο γι' αυτό το έργο. Να ποια είναι η αλήθεια: το Μουσείο Καζαντζάκη ανακάλυψε το χειρόγραφο της διασκευής από τον Καζαντζάκη

ενός παραμυθιού της Ανατολής. Το παρέδωσε στον Νίκο Μαθιουδάκη για έκδοση, σύμφωνα με τα λεγόμενα του ίδιου σε συνέντευξη που έδωσε στην εφημερίδα *Καθημερινή* στις 14 Απριλίου 2017. Ωστόσο, αντί να το εκδώσει, προτίμησε να το παραδώσει στο Μέγαρο Μουσικής ως «έργο του Καζαντζάκη». Στείλαμε σχετική επιστολή στη διεύθυνση του Μεγάρου, επισημαίνοντας αυτή την προκλητική ασέβεια προς τον μεγάλο Κρητικό, αλλά δεν πήραμε καμία απάντηση. Δεν παραλείψαμε επίσης να πληροφορήσουμε και το Υπουργείο Πολιτισμού. Είναι λυπηρό το γεγονός ότι το Μέγαρο Μουσικής, αντί να ζητήσει πληροφορίες από το Μουσείο Καζαντζάκη, από τις Εκδόσεις Καζαντζάκη ή από την Εταιρεία μας, προτίμησε να εμπιστευθεί ένα πρόσωπο, του οποίου η μόνη φροντίδα, όπως όλοι γνωρίζουν, είναι να προβληθεί προσωπικά ο ίδιος, με κάθε μέσον, ακόμη και σε βάρος του συγγραφέα μας. Έχουμε ήδη επισημάνει την απαράδεκτη στάση του Νίκου Μαθιουδάκη στα τεύχη 45 και 48 του *Synthesis*.

Η ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΜΑΤΙΑ | THE CRETAN GLANCE |
LA MIRADA CRETENSE

Η επιθεώρησή μας, μοναδική στο είδος της, δημοσιεύεται από το 1990 στα γαλλικά, αγγλικά, ελληνικά και ισπανικά. Κάθε τεύχος περιλαμβάνει ανέκδοτα ή ελάχιστα γνωστά κείμενα του Καζαντζάκη και πρωτότυπες μελέτες. Τον Δεκέμβριο του 2014 δημοσιεύτηκε στα ελληνικά και γαλλικά ένα **Ευρετήριο** των τευχών 1-40 (1990-2014).

Ευχαριστούμε τα μέλη της συντακτικής επιτροπής της επιθεώρησης για την πολύτιμη συμβολή τους στη σύνταξη, την αναθεώρηση, τη διόρθωση και τη μετάφραση των κειμένων: Peter Bien (Η. Π. Α.), Αθηνά Βουγιούκα (Ελλάδα), Yvette Renoux-Herbert (Γαλλία), Elena Gonzalez Vaquerizo (Ισπανία), Margarita Larriera (Ουρουγουάη) και Γιώργος Στασινάκης (Ελβετία).

Υπολογίζουμε στη συνεργασία σας για τη διάδοση της επιθεώρησης, καθώς και στη γενναιοδωρία σας για την κάλυψη των δαπανών έκδοσης, δεδομένου ότι δεν λαμβάνουμε καμία επιχορήγηση.

Τα περιεχόμενα του τεύχους 46 - Δεκέμβριος 2019 θα δημοσιευτούν στο *Synthesis* του Αυγούστου 2019.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Εκδοτικοί οίκοι

Πολλοί εκδοτικοί οίκοι σε ολόκληρο τον κόσμο δημοσιεύουν έργα του Νίκου Καζαντζάκη. Αναφέρουμε εδώ τους εξής πέντε: Εκδόσεις Καζαντζάκη (Αθήνα), Καστανιώτη (Αθήνα), Crocetti (Μιλάνο), Omoplia (Βουκουρέστι) και Cambourakis (Παρίσι).

Μετάφραση

• *Le Jardin des rochers* (Ο Βραχόκηπος), μετάφραση από τα γαλλικά στα ρουμανικά της Alexandra Mercea, Εκδόσεις Humanitas, Βουκουρέστι 2018.

Μελέτες

• *Συνομιλώντας με τον Νίκο Καζαντζάκη*, εκδόσεις Όστρια, Αθήνα 2018. Συλλογικός τόμος με τη συμμετοχή πολλών ποιητών που εκφράζουν το θαυμασμό τους για τον Νίκο Καζαντζάκη.
• *Έλλη Λαμπρίδη*, εκδ. Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα 2018. Τρεις μελέτες για αυτή τη συγγραφέα και φιλόσοφο. Δημοσιεύσαμε στο τεύχος 45 του *Regard crétois* επιστολές που της έστειλε ο Καζαντζάκης (της είχε δώσει το ψευδώνυμο «Μουντίτα»). Στο προσεχές τεύχος της

επιθεώρησης *Le Regard crétois* θα δημοσιεύσουμε μερικές από τις επιστολές της προς τον Καζαντζάκη.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ «ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ-ΖΟΡΜΠΑΣ»

Πρόκειται για ένα δίκτυο που δημιουργήθηκε από τη ΔΕΦΝΚ και αποσκοπεί, με διαλέξεις, εκθέσεις, δημοσιεύσεις και ταξίδια, να αναδείξει την αληθινή φιλία που συνέδεσε τις δύο αυτές ξεχωριστές προσωπικότητες.

Τόποι που έχουν σχέση με τους δύο φίλους

- Καταφύγι (Κοζάνη): Τόπος γέννησης του Γιώργη Ζορμπά.
- Άγιον Όρος: Γνωριμία του Νίκου Καζαντζάκη με τον Γιώργη Ζορμπά.
- Παλαιχωρή (Χαλκιδική): Εκμετάλλευση επιχείρησης ξυλείας.
- Στούπα: Κοινή εκμετάλλευση λιγνιτωρυχείου.
- Ηράκλειο: Τόπος γέννησης του Νίκου Καζαντζάκη και γάμος της κόρης του Γιώργη Ζορμπά Αναστασίας με τον αδελφό της Γαλάτειας Ραδάμανθου Αλεξίου.
- Αίγινα: Συγγραφή του μυθιστορήματος *Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*.
- Ακρωτήρι - Χανιά: Γυρίσματα της ταινίας *Ζορμπάς ο Έλληνας*.
- Σκόπια: Εγκατάσταση του Γιώργη Ζορμπά με την κόρη του Κατίνα, γάμος της τελευταίας με τον Ζόραν Γιάντα και τάφος τους.

Εκδηλώσεις που οργάνωσε η ΔΕΦΝΚ

- Σκόπια, 15 Σεπτεμβρίου 2018: Προσκύνημα στον τάφο του Ζορμπά με τη συμμετοχή της disέγγονής του Εβίτας Κεχαγιά-Βαρέλα.
- Στούπα, 23 Σεπτεμβρίου 2018 και 9 Ιουνίου 2019· Οκτώβριος 2019: Ταξίδι μελών και συμπαθούντων της ΔΕΦΝΚ από τη Θεσσαλία, Μακεδονία και Αθήνα.
- Καλαμάτα, 6 Φεβρουαρίου 2019: Παρουσίαση του βιβλίου της Κατερίνας Εξαρχουλέα-Γεωργιλέα *Καζαντζάκης - Ζορμπάς. Η Στούπα θυμάται, αυθεντικές μαρτυρίες*.
- Θεσσαλονίκη, Διεθνής Έκθεση Βιβλίου, 12 Μαΐου 2019: Στρογγυλή τράπεζα *Από τη Μακεδονία στη Μεσσηνία*.
- Ταξίδια, Αίγινα και Στούπα: Οκτώβριος 2019.

Βιβλία αναφοράς στα ελληνικά

- Γιώργος Στασινάκης: *Καζαντζάκης - Ζορμπάς. Μια αληθινή φιλία*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2017.
- Κατερίνα Εξαρχουλέα-Γεωργιλέα: *Καζαντζάκης - Ζορμπάς. Η Στούπα θυμάται, αυθεντικές μαρτυρίες*. Εκδόσεις Αδούλωτη Μάνη, Αρεόπολις 2018.

Υπεύθυνοι

- Συντονισμός των «Πολιτιστικών διαδρομών»: Κατερίνα Εξαρχουλέα-Γεωργιλέα, Στούπα.
- Μακεδονία, Κατερίνη: Ζήνων Σατραζέμης.
- Ηράκλειο: Σοφία Νταλαμπέκη και Κατερίνα Ζωγραφιστού.
- Αίγινα: Γιώργος Μπόγρης.
- Ακρωτήρι - Χανιά: Σήφης Μιχελογιάννης.
- Σκόπια: δεν έχουμε ορίσει ακόμα.

Επαφές

- Κατερίνα Εξαρχουλέα-Γεωργιλέα, e-mail: mgeorgilea@hotmail.com
- Αθηνά Βουγιούκα, e-mail: vouyouca@otenet.gr
- Γιώργος Στασινάκης, e-mail: siankcdc@gmail.com

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Συνέδριο του «Παγκόσμιου Συμβουλίου Κρητών»

Θα λάβει χώρα στο Ηράκλειο, από 1η έως 4 Αυγούστου 2019. Έχει προσκληθεί η ΔΕΦΝΚ, η οποία θα εκπροσωπηθεί από τον Σήφη Μιχελογιάννη, τέως βουλευτή Χανίων, μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής και πρώτο Αντιπρόεδρο του Ελληνικού Τμήματος της Εταιρείας μας.

Άλλες εκδηλώσεις

Καλούμε τους φίλους μας που επιθυμούν να πληροφορηθούν τις ακριβείς ημερομηνίες και τους τόπους των εκδηλώσεων που ακολουθούν, καθώς και άλλων που θα διοργανωθούν ενδεχομένως κατά τους προσεχείς μήνες, να συμβουλευονται την ιστοσελίδα μας στα ελληνικά ή να γράψουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση: siankcdc@gmail.com

«Λέσχες ανάγνωσης» και «Λογοτεχνικές συναντήσεις»

Οι φίλες μας Κατερίνα Ζωγραφιστού και Σοφία Νταλαμπέκη διοργανώσαν στο Ηράκλειο με επιτυχία πολλές συνεδρίες της «Λέσχης ανάγνωσης». Η επόμενη θα πραγματοποιηθεί στις 4 Ιουλίου με θέμα τον *Ζορμπά*. Έχουν ήδη καταρτίσει το πρόγραμμα για το 2020! Εξάλλου, το Ελβετικό Τμήμα διοργάνωσε στις 27 Μαρτίου στη Γενεύη, στην κατοικία του Γενικού Προξένου της Ελλάδος, μια πρώτη επιτυχημένη «Λογοτεχνική συνάντηση». Το Ελληνικό Τμήμα προγραμματίζει για το ερχόμενο φθινόπωρο «Λογοτεχνικές συναντήσεις» στην Αθήνα.

- **Αργεντινή**, Μπουένος Αιρες, Μάιος: συμμετοχή του τοπικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ στη διεθνή έκθεση βιβλίου και παρουσίαση στο Πανεπιστήμιο έργων του Καζαντζάκη.
- **Αζερμπαϊτζάν**, Μπακού, 20 Μαΐου, *Σλαβικό Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας και Ελληνική Κοινότητα*: 21 Μαΐου, *Γαλλικό Ινστιτούτο*: διαλέξεις του Γιώργου Στασινάκη, με θέμα *Ο Νίκος Καζαντζάκης και το Αζερμπαϊτζάν*.
- **Βραζιλία**, Σάο Πάολο, 10 Μαΐου: *Ταξιδεύοντας στην Ιταλία. Η Ασίζη. 1η Ιουνίου: Ο Καζαντζάκης και ο χορός του Ζορμπά*.
- **Γαλλία**, Γκρενόμπλ, από 15 Ιουλίου έως 13 Σεπτεμβρίου: Έκθεση *Καλλιτερά να βλέπεις παρά να πιστεύεις, οι συγγραφείς Ιστράτι και Καζαντζάκης στη Ρωσία το 1928-1929*. Η έκθεση παρουσιάζεται από το Γαλλικό Τμήμα της ΔΕΦΝΚ, με τη στήριξη της Εταιρείας Φίλων Παναίτ Ιστράτι και του Δήμου της Γκρενόμπλ.
- **Δημοκρατία της Τσεχίας**, Πράγα, 9-12 Μαΐου: *Φεστιβάλ «Ο κόσμος του βιβλίου»*. Το τοπικό Τμήμα της ΔΕΦΝΚ θα παρουσιάσει βιβλία του Καζαντζάκη.
- **Ελβετία**, Γενεύη, Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ελληνικών, 28 Νοεμβρίου: *Ανακάλυψη του έργου του Καζαντζάκη*, με προβολή βίντεο.
- **Ελλάδα**, Καλαμαριά, 10 Μαΐου. Μετά από πρόσκληση της Ομάδας Χορού της Θεσσαλονίκης, ο Γιώργος Στασινάκης θα μιλήσει με θέμα *Η επικαιρότητα της σκέψης του Νίκου Καζαντζάκη. Βόλος*, 22 Μαΐου: η τοπική ομάδα της ΔΕΦΝΚ με επικεφαλής τον Αντώνη Αντωνίου θα διοργανώσει βραδιά αφιερωμένη στο μυθιστόρημα *Όφης και Κρίνο. Σίφνος*, 29 Μαΐου: διαλέξεις του Γιώργου Στασινάκη και της Βασιλικής Μάνδαλα για τον μεγάλο Κρητικό και εντοίχιση αναμνηστικής πλάκας στο κελί της Μονής της Παναγίας του Βουνού, όπου φιλοξενήθηκε ο συγγραφέας μας το 1915. *Τρίκαλα, Μουσείο Τσιτσάνη*, 30 Μαΐου: *Ταξίδι με τον πρεσβητή Ελληνισμού Νίκο Καζαντζάκη*. Θα περιλαμβάνει διαλέξεις του φιλόλογου Μανόλη Αποστολάκη και του Γιώργου Στασινάκη. Η εκδήλωση, που έχει τεθεί υπό την αιγίδα του Δήμου Τρικάλων, διοργανώνεται από τον Απόστολο Ζώη, τον δυναμικό τοπικό υπεύθυνο της ΔΕΦΝΚ, σε συνεργασία με τον δραστήριο πολιτιστικό Σύλλογο Κρητών «Ο Ψηλορείτης», με επικεφαλής την Ιουλία Σταγάκη. Θα συντονίζει ο δημοσιογράφος Δημήτρης Τσουμένης. *Αρτα*, 31 Μαΐου. *Ένας άλλος Καζαντζάκης, ο ποιητής και ο ταξιδευτής*: προβολή βίντεο, διαλέξεις της Κατερίνας Σχισμένη και του Γιώργου Στασινάκη. Την εκδήλωση συντονίζει ο φιλόλογος και συγγραφέας Δημήτρης Βλαχοπάνος, τοπικός εκπρόσωπος της ΔΕΦΝΚ. *Καλαμάτα*, 30 Ιουνίου: *Άγιον Όρος και Καζαντζάκης*: σημαντική εκδήλωση με αναγνώσεις, εικόνες, τραγούδια και μουσική, που διοργανώνει ο φιλόλογος Ιωάννης Σόλαρης, εκπρόσωπος της ΔΕΦΝΚ στη Μεσσηνία, με τη στήριξη της Περιφέρειας και τοπικών συλλόγων.
- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής**, Νέα Υόρκη, 8 Οκτωβρίου: η ΔΕΦΝΚ, εκπροσωπούμενη από τον φίλο μας Μανόλη Βελιβασάκη, η οργάνωση

Philo4thought και το Hellenic American Project Queens College CUNY διοργανώνουν ημερίδα για τον μεγάλο Κρητικό με τη συμμετοχή πανεπιστημιακών. Θα συντονίζει ο καθηγητής Νίκος Αλεξίου.

- **Ιαπωνία**, Κιότο, 9 Ιουνίου: ημερίδα που διοργανώνει η Sachico Fujishita, Πρόεδρος του Ιαπωνικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ. Θα περιλαμβάνει ομιλίες των Yosiki Sato με θέμα *Οι Αδερφοφάδες*, Hiroaki Yoshikawa με θέμα *Η ρωσική επανάσταση μέσα από το μυθιστόρημα «Τόντα-Ράμπα»*, Minoru Ntoi με θέμα *Ο Καζαντζάκης και ο Θεοδωράκης*, Kousuke Fukuda με θέμα *Ταξιδεύοντας. Ιαπωνία-Κίνα*.
- **Ιταλία**, Μπολόνια, 25 Μαΐου: βραδιά με θέμα *Νίκος Καζαντζάκης, ανατροπές, αρχέτυπα και όνειρα*. Διοργανώνεται από την τοπική εκπρόσωπο της ΔΕΦΝΚ Angela Peduto και τον Πολιτιστικό Σύλλογο «CostArena». Συμμετέχουν η Angela Peduto και η Πρόεδρος του Ιταλικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ Gilda Tentorio. Ο ηθοποιός Filippo Lanti θα διαβάσει αποσπάσματα έργων του μεγάλου Κρητικού. *Φλωρεντία*, 6 Ιουνίου: η Gilda Tentorio θα παρουσιάσει τη μετάφρασή της από τα ελληνικά στα ιταλικά του *Τελευταίου Πειρασμού*. Την εκδήλωση διοργανώνουν ο υπεύθυνος του ελληνικού σχολείου της Φλωρεντίας Γιώργος Ριζικάρης και ο τοπικός εκπρόσωπος της ΔΕΦΝΚ Fabrizio Raschellà. Ομιλητές, η Gilda Tentorio και ο Fabrizio Raschellà. Ο ηθοποιός Antonio Fazzini θα διαβάσει αποσπάσματα του *Τελευταίου πειρασμού*.
- **Καναδάς**, Τορόντο, 25 Απριλίου: *Ταξιδεύοντας στη Ρωσία*, με τη Φωτεινή Χατζηνικολάου. *Μόντρεαλ*. Το τοπικό Τμήμα διοργανώνει κάθε μήνα συναντήσεις για μελέτη ορισμένων θεμάτων στο έργο του Καζαντζάκη. Τον Απρίλιο θα μελετηθεί η *Οδύσσεια* και τον Μάιο *Η γυναικα*. Ο Γιώργος Στασινάκης θα δώσει διαλέξεις στην *Οτάβα*, 4 Οκτωβρίου, στο *Τορόντο*, 5 Οκτωβρίου και στο *Μόντρεαλ*, 6 Οκτωβρίου.
- **Κίνα**, Πεκίνο, 8 Μαΐου: διάλεξη της Προέδρου του Κινεζικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ Έλενας Αβραμίδου, με θέμα *Το έργο του Καζαντζάκη*.
- **Κούβα**, Σαντιάγο, *Alliance française*, 16 Ιανουαρίου: προβολή του κινηματογραφικού έργου *Ο τελευταίος πειρασμός του Χριστού*. 21 Μαρτίου: διάλεξη του Dianelis Zaldivar Valdez, Προέδρου του τοπικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ, με θέμα *Η ζωή, το έργο του Καζαντζάκη και οι δεσμοί του με τη Γαλλία*. Θα διοργανωθούν και άλλες διαλέξεις, στο Σαντιάγο στις 30 Σεπτεμβρίου και στην *Αβάνα* στις 2 Οκτωβρίου.
- **Κύπρος**, Λευκωσία, Γαλλικό Ινστιτούτο, 16 Μαΐου: διάλεξη του Γιώργου Στασινάκη, με θέμα *Το έργο του Καζαντζάκη και οι δεσμοί του με τη Γαλλία*.
- **Ρουμανία**, Βουκουρέστι, Γαλλικό Ινστιτούτο, 14 Μαΐου: σε συνεργασία με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, διάλεξη του Γιώργου Στασινάκη, με θέμα *Το έργο, η σκέψη του Καζαντζάκη και οι δεσμοί του με τη Γαλλία και τον Παναίτ Ιστράτι*.
- **Ρωσία**, Μόσχα, 18 Απριλίου: το Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού, με επικεφαλής τη Δώρα Γιαννίτση, το Πανεπιστήμιο Διεθνών Σχέσεων και το Ρωσικό Τμήμα της ΔΕΦΝΚ διοργάνωσαν με επιτυχία βραδιά πάνω σε έργα του Καζαντζάκη.

ΝΕΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΗΣ ΔΕΦΝΚ

- **Αίγυπτος**: Ιωάννης Σ. Φουρτούνας, Πρόεδρος (Κάιρο).
- **Αζερμπαϊτζάν**: Alya Samedova (Μπακού).
- **Αυστρία**: Κατερίνα Λιβεριού (Σάλτσμπουργκ).
- **Βραζιλία**: Maria Peretto, Πρόεδρος (Σάο Πάολο).
- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής**: Μανόλης Βελιβασάκης (Τάμπα).
- **Ελλάδα**: Μαρία Αγγέλη (Αγρίνιο), Ελένη Τσιρογιάννη-Πλάντζου (Καρδίτσα), Ευάγγελος Κυριάκου (Εδεσσα), Μάλαμας Καρύδας (Θεσσαλονίκη), Δημήτρης Βλαχοπάνος (Αρτα), Γιάννης Κατσάνος (Χαλκίδα) και Απόστολος Ζώης (Τρίκαλα).

Η μητέρα του και ο παππούς του από τη μητρική πλευρά

Η μάνα μου, μια άγια γυναίκα. Πως μπόρεσε πενήντα χρόνια, χωρίς να σπάσει η καρδιά της, να νιώθει πλάι της την αναπνοή και το χνότο του λίκου; Είχε την υπομονή, την αντοχή και τη γλύκα της γης. Όλοι από το αίμα της μάνας μου οι πρόγονοι ήταν χωριάτες. Σκυμμένοι στο χώμα, κολλημένοι στο χώμα, τα πόδια τους, τα χέρια τους, τα μυαλά τους γεμάτα χρώματα. Αγαπούσαν τη γη και της μπιστευόταν όλες τους τις ελπίδες.

Οι ώρες που περνούσα με την μητέρα μου ήταν γεμάτες μυστήριο. Καθόμασταν ο ένας αντίκρυ στον άλλο, εκείνη σε καρέκλα πλάι στο παράθυρο, εγώ στο σκαμνάκι μου, κι ένιωθα, μέσα στη σιωπή, το σήθος μου να γεμίζει και να χορταίνει, σαν να 'ταν ο αγέρας ανάμεσά μας γάλα και βύζαινα.

Από πάνω μας ήταν η γαζία, κι όταν ήταν ανθισμένη, η αυλή μοσκομούριζε. Αγαπούσα πολύ τα εσωδάτα κίτρινα λουλούδια της, τὰ 'βαζε η μητέρα μου στις κασέλες και τα εσώρουχά μας, τα σεντόνια μας - όλη μου η παιδική ηλικία μύριζε γαζία.

Μιλούσαμε, πολλές ήσυχες κουβέντες, τότε η μητέρα μου διηγόταν για τον πατέρα της, για το χωριό που γεννήθηκε, και τότε εγώ της στορούσα τους βίους των αγίων που είχα διαβάσει, και ζόμπλιαζα τη ζωή τους με την φαντασία μου.

Ποτέ δεν είχα δει τη μητέρα μου να γελάει. Χαμογελούσε μόνο, και τα βαθουλά μαύρα μάτια της κοίταζαν τους ανθρώπους γεμάτα υπομονή και καλοσύνη. Πηγαίνονταν σαν πνέμα αγαθό μέσα στο σπίτι, κι όλα τα πρόφταινε ανέκοπα κι αθόρυβα, σαν να 'χαν τα χέρια της μίαν καλοπροαίρετη μαγική δύναμη, που κυβερνούσε με καλοσύνη την καθημερινή ανάγκη.

Δύο φορές το χρόνο, η Λαμπρή και τα Χριστούγεννα, κινούσε από το μακρινό χωριό ο παππούς μου κι έρχονταν στο Μεγάλο Κάστρο να δει τ'αργόνα του και την κόρη του. Λογάριαζε πάντα κι έρχονταν να ζητήσει την πόρτα την ώρα που κάτεχε πως το θεριό ο γαμπρός του δεν ήταν στο σπίτι. Γέρος κοτσονάτος, με άκουρα άσπρα μαλιά, με γαλάζια γελομένα μάτια, με βαριές χερούκλες όλο ρόζους. Άπλωνε να με χαδέψει, και το δέρμα μου ξεγδερνούνταν. Φορούσε την κυριακάτικη του σκούρα λουλακιά φουφούλα, μαύρα στιβάνια, άσπρο με γαλάζιες βούλες κεφαλομάντιλο. Και κρατούσε, τυλιμένο σε λεμονόφυλλα, το ίδιο πάντα πεσκέσι: ένα γουρουνόπουλο ψητό στο φούρνο. Γελούσε, το ξεσκέπαζε και μοσκομούριζε το σπίτι. Ο παππούς μου ετούτος στάθηκε ο πρώτος που μ' έκαμε να μη θέλω να πεθάνω για να μην πεθάνουν οι πεθαμένοι μου.

Αναφορά στον Γκρέκο

Ταξιδεύοντας

Το ταξίδι κι η εξομολόγηση (κι η δημιουργία είναι η ανώτερη και πιστότερη μορφή της εξομολόγησης) στάθηκαν οι δυο μεγαλύτερες χαρές της ζωής μου.

Να γυρίζεις τη γη, να βλέπεις — να βλέπεις και να μη χορταίνεις — καινούρια χρώματα και θάλασσες κι ανθρώπους κι ιδέες, και να τα βλέπεις όλα σα για πρώτη φορά, να τα βλέπεις όλα σα για τελευταία φορά, με μακρόσπερη ματιά, κι έπειτα να σφαλνάς τα βλέφαρα και να νιώθεις τα πλούτη να κατασταλάζουν μέσα σου ήσυχα, τρικυμιστά, όπως θέλουν, ωσότου να τα περάσει από την ψιλή κρησάρα του ο καιρός, να κατασταλάζει το ζαθέρι απ' όλες τις χαρές και τις πίκρες σου — τούτη η αλχημεία της καρδιάς, είναι, θαρρώ, μια μεγάλη, αντάξια του ανθρώπου ηδονή.

Γιατί έτσι μπορείς όχι μονάχα να γνωρίσεις τον εαυτό σου, παρά, πολύ σπουδαιότερο: να ξεπεράσεις το ζουρλοπερήφανο το εγώ σου, βυθίζοντας το, αρμονίζοντάς το μέσα στο αγωνιζόμενο και περιπλανώμενο στράταμα του ανθρώπου.

Έκαμα μερικά ταξίδια - πνευματικές πειρατείες, ξεσπάσματα της καρδιάς που πονούσε, απληστία του ματιού που λαχτάριζε και βιάζονταν, προτού να σβήσει, να δει όσο μπορεί περισσότερο νερό και χώμα.

Θα πασκίσω, συντρίβοντας τη στέρεη κρούστα του λογικού που κατασκεπάζει την ψυχή μου, να θυμηθώ. Κάθε ταξίδι μου σημάδευε - τότε αιτία, τότε αποτέλεσμα - μίαν Εσωτερική μου, γιομάτη πλάνταγμα και μεσολογγίτικη έξοδο, κρίση. Και λέω, αν μπορέσω να τη στερεώσω με λόγια, θα βοηθήσω κι άλλες ψυχές που κίνησαν κατά τον ίδιο δρόμο, με αδερφικό μαζί μου ρυθμό, να συντομέψουν την αγωνία τους.

Η εξομολόγηση τούτη μακάρι νά' χει την αξία μιας καλής πράξης - τίποτα μεγαλύτερο δεν πεθυμεί. Γιατί δεν κάνω τέχνη - αφήνω την καρδιά μου να φωνάζει.

Ταξιδεύοντας, Ισπανία

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Αθήνα, 29 Μαΐου. Η ΔΕΦΝΚ θα απονεμίει ειδική τιμητική διάκριση στο Υπουργείο Πολιτισμού για την απόφασή του να κηρύξει το 2017 «Έτος Καζαντζάκη» και για τη στήριξή του στις δραστηριότητες της Εταιρείας μας. Το Υπουργείο θα εκπροσωπηθεί από τη Γενική Γραμματέα Μαρία Ανδρεαδάκη-Βλαζάκη.

ΩΡΕΕΣ

Στο Ελληνικό Τμήμα: Αθηνά Βουγιούκα (Βούλα), Σοφία Νταλαμπέκη (Ηράκλειο), Δημήτρης Ρούκας (Αθήνα).

Στο ελβετικό Τμήμα: Charles Sirisin (Rolle), Katharina Mayor-Scholer (Zunzgen), Michel Comte (Γενεύη), Philippe Girard (Jussy), Manuel Tornare (Plan-les-Ouates).

Στο Le Regard crétois: Μάριος Αντωνίου (Λευκωσία, Κύπρος).

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

• Γιώργος Ανεμογιάννης, Τιτίκα Σακλαμπάνη και Κλεοπάτρα Πρίφτη, Δεν θα σας ξεχάσουμε ποτέ.

• Ηράκλειο, 26 Οκτωβρίου: όπως κάθε χρόνο, η τοπική ομάδα της ΔΕΦΝΚ θα τελείσει τρισάγιο στους τάφους του Νίκου και της Ελένης Καζαντζάκη.

ΔΕΦΝΚ: ΕΠΑΦΕΣ

Κεντρική ταχυδρομική διεύθυνση

Case postale 2714
CH-1211 Genève 2 dépôt
Suisse

E-mail

siankcdc@gmail.com

Ιστοσελίδες

www.amis-kazantzaki.ch www.amis-kazantzaki.gr
www.amigos-kazantzaki.org

Facebook

Στα ελληνικά

<https://www.facebook.com/amis.kazantzaki.gr>

Στα γαλλικά

<https://www.facebook.com/Société-Internationale-des-amis-de-Nikos-Kazantzaki-379350352815580>

Στα αγγλικά

<https://www.facebook.com/The-Ingernational-Society-of-Friends-of-Nikos-Kazantzakis-2358603970881508>

Στα ισπανικά

<https://www.facebook.com/siank.mx>

Στα ιταλικά

<https://m.facebook.com/Societ%C3%A0-Internazionale-Amici-di-Nikos-Kazantzakis-388841255184673/>

© SYNTHESIS, τετραμηνιαίο ενημερωτικό δελτίο

Δημοσιεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή της ΔΕΦΝΚ, πολιτιστικό σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που ιδρύθηκε στη Γενεύη στις 14 Δεκεμβρίου 1988. Σκίτσο: Τάκης Καλμούχος. Νόμιμη κατάθεση (Dépôt légal), αρ. 49, Απρίλιος 2019. ISSN 1764-6103. Διευθύντρια έκδοσης: Yvette Renoux-Herbert (Παρίσι). Ταχυδρομική διεύθυνση: B.P. 45, F-01633 Saint-Genis-Pouilly Cedex, France. Τιμή: 1 ευρώ.